

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/561/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214216935
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214216935.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Renáty Gavalcovej a členov senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária GOLIÁŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín, IČO: 47 234 679, proti odporcovi: O. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. H. XX, H. H., o zaplatenie 1.151,92 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo 7. apríla 2015, č. k. 7C/296/2014-37 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v závislom výroku o náhrade trov konania potvrdzuje a v časti, v ktorej súd určil označenú zmluvnú podmienku za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti ruší.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 928,- eur spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 88,47 eur, úrokom z omeškania vo výške 8,15% ročne zo sumy 928,- eur od 21.08.2014 do zaplatenia, keď povolil odporcovi splácať pohľadávku v mesačných splátkach po 10,- eur mesačne, počnúc nasledujúcim mesiacom po právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol a určil, že zmluvná podmienka hlava 18, § 2 zmluvy je neplatná z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky a odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 69,- eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), i), § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a), b), j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 1, § 39, § 41, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 5 O.z., § 160 ods. 1 O.s.p., keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd mal za preukázané, že medzi navrhovateľom a odporcom bola uzavretá úverová zmluva. Navrhovateľ pri uzavretí zmluvy konal v rámci svojho predmetu podnikania, keďže v obchodnom registri má okrem iných zapísaný aj predmet činnosti poskytovanie spotrebiteľských úverov a odporca ako fyzická osoba uzavrel zmluvu pre svoje súkromné účely. Podľa obsahu zmluvy a pripojených všeobecných obchodných podmienok sa dá posúdiť, že ide o tzv. typovú zmluvu, vyhotovenú pre širší neurčený okruh spotrebiteľov s minimálnou možnosťou zasiahnuť do obsahu podmienok zmluvy a tak podstatným spôsobom ovplyvniť obsah zmluvy. Vzhľadom na to, že sa v predmetnej veci jedná o spotrebiteľský úver, na právny vzťah medzi účastníkmi konania je nutné aplikovať ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka a to aj napriek tomu, že ide o zmluvu o úvere podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Súd na základe vykonaného dokazovania má

jednoznačne za preukázané, že navrhovateľ a odporca uzavreli písomnú úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru pre odporcu na kúpu tovaru - PS43E450, L60060TL, MWD308, TV, výrobca tovaru Samsung, AEG vo výške 928,- eur. Ročná úroková sadzba úveru predstavovala 34,05 % a RPMN 40,5 %, pričom odporca sa zaviazal, že požičanú sumu uhradí navrhovateľovi v 24 mesačných splátkach po 56,42 eur, teda odporca mal celkom zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.354,08 eur. Vzhľadom na absolútnu neplatosť dohody o úrokoch z úveru, navrhovateľ nemá právo požadovať od odporcu zaplatenie úrokov z úveru len naozaj poskytnuté plnenie, teda skutočne poskytnutú sumu, ktorá bola vo výške 928,- eur. Odporca do podania návrhu nezaplatil navrhovateľovi nič. Súd vedený týmito úvahami, návrhu navrhovateľa čo do sumy 928,- eur vyhovel. Navrhovateľ si vo svojom návrhu uplatňuje aj zmluvnú pokutu vo výške 17,- eur, v zmysle Hlavy 18 § 2 Úverových zmluvných podmienok. Podľa tohto ustanovenia: „V prípade omeškania klienta je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17,- eur. Táto pokuta bude Spoločnosťou vyúčtovaná maximálne jedenkrát za dobu trvania zmluvy.“ Čo sa týka zmluvnej pokuty, ide o dojednanie absolútne neplatné. Dojednania o zmluvnej pokute sú písané veľmi drobným písmom, skoro nečitateľným písmom ako aj celé úverové podmienky. Sú zapracované medzi menej podstatné a menej významné podmienky. Takto formulované dojednanie nespĺňa podmienku určitosti a zrozumiteľnosti v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Okrem toho úverové podmienky súčasťou, ktorých majú y aj dojednania o zmluvných pokutách, nie sú podpísané ani navrhovateľom ani odporcom, pričom zákonné ustanovenie § 5644 Občianskeho zákonníka vyžaduje na platnosť zmluvy o zmluvnej pokute písomnú formu. Navrhovateľ vo svojom návrhu sa domáhal aj o zaplatenie 24,- eur z titulu poplatku za upomienku. Pokiaľ ide o poplatok za upomienku vo výške 24,- eur, súd má za to, že navrhovateľ neunesol dôkazne bremeno a nepreukázal o akú upomienku a či vôbec bola poslaná odporcovi. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd návrh navrhovateľa čo do zaplatenia poplatku za upomienku vo výške 24,- eur zamietol. Návrh navrhovateľa je preto dôvodný čo do výšky 928,- eur. Navyše je povinný odporca zaplatiť aj úrok z omeškania z tejto sumy, lebo úver aj s príslušenstvom mal uhradiť. V danom prípade súd poukazuje na tú skutočnosť, že úverová zmluva zo dňa 13.11.2012 neobsahuje všetky zákonom predpísané záležitosti a to najmä náležitosti zmluvy podľa písm. k/ ust. § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. t. j. zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. S poukazom na hore uvedenú skutočnosť, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov z poukazom na ust. § 11 ods. 1 cit. zák. Preto súd priznal navrhovateľovi len istinu vo výške 928,- eur, nakoľko podľa obsahu predmetnej zmluvy o úvere súd zistil, že celková výška úveru bola vo výške 928,- eur, z čoho odporca neuhradil nič. Čo sa týka kapitalizovaného ročného úroku z omeškania vo výške 109,83 eur, súd zistil, že zo sumy 928,- eur je kapitalizovaný ročný úrok z omeškania za obdobie od 20.06.2013 do 20.08.2014 suma vo výške 88,47 eur a preto vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol. Poukazujúc na § 517 ods. 2 OZ ďalej súd priznal navrhovateľovi úroky z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 928,- eur od 21.08.2014 do zaplatenia. Vzhľadom k osobným a majetkovým pomerom odporcu, súd povolil odporcovi dlžnú sumu splácať v splátkach po 10,-eur mesačne, pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich. Súd má za to, že výška splátok je primeraná pomerom odporcu ako aj k výške pohľadávky navrhovateľa ako aj s prihliadnutím na postavenie navrhovateľa, ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery s úhradou na splátky. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa zásady úspechu vo veci v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešnému navrhovateľovi súd priznal náhradu trov konania titulom súdneho poplatku 69,- eur podľa položky 1, písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu a žiadal, aby odvolací súd predmetný rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, eventuálne aby odvolací súd zmenil predmetný rozsudok tak, že predmetnej žalobe v celom rozsahu vyhovie. Vo svojom odvolaní uviedol, že je toho názoru, že náležitosti v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. sú v predmetnej zmluve splnené, keď výška splátky je uvedená v políčku č. 52 vo výške 56,42 eur mesačne, počet splátok je uvedený na líčnej strane zmluvy v políčku č. 53 a to 24 splátok, frekvencia splátok je uvedená na líčnej strane zmluvy v políčku č. 58 a 59, kde je uvedené, že prvá splátka je 13.01.2013 a úhrada nasledujúcich splátok je vždy do 30. dňa kalendárneho mesiaca. Ďalej navrhovateľ poukázal na to, že odporca mal možnosť si od navrhovateľa vypýtať kedykoľvek výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky. Ďalej uviedol, že úverové zmluvné podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou predmetnej úverovej zmluvy tak, ako je to uvedené na líčnej strane zmluvy. Ďalej navrhovateľ namietal výrok rozsudku, kde súd vyhlásil a citoval neprijateľné podmienky uvedené v úverových zmluvných podmienkach a je toho názoru, že súd prvého stupňa neuvádza presvedčivé a relevantné dôvody vyhlásením neprijateľných podmienok a podľa jeho názoru súd nepostupoval v súlade s ustanovením § 157 O.s.p. V tejto súvislosti

poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR a to III.ÚS 328/05, III.ÚS 116/06, III.ÚS 107/07, IV.ÚS 14/07, I.ÚS 265/05 atď. V týchto rozhodnutiach okrem iného sa uvádza, že povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Musí sa to týkať tak skutkovej ako i právnej stránky rozhodnutia. Ďalej navrhovateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.07.2010 sp. zn. 2 MCdo 7/2009, v ktorom sa okrem iného uvádza, že účastník konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Argument, že akákoľvek individuálne dojednaná zmluvná podmienka je neplatná nemá oporu v ustanovení § 53 O.z. ani v Smernici Rady 93/13/EHS (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5 Obo R 35/2013. Navrhovateľ je toho názoru, že predmetná zmluva o úvere neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach tak, ako uvádza súd. Podstatným znakom *conditio sine qua non* neprijateľná podmienka je skutočnosť, že zakladá nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom a to takej kvality, ktorá musí byť značná, nie malá či nepatrná v neprospech spotrebiteľa. Štát prostredníctvom súdnej moci nemôže za spotrebiteľa suplovať jeho rozhodovací proces a rozhodovať, ktoré ponuky sa môžu dostať do jeho dispozície a ktoré nie sú vhodné z hľadiska ich domnejšej výhodnosti z pohľadu neosobného štátu. Spotrebiteľ má právo sa sám rozhodnúť, či daný produkt alebo ponuku využije a v prípade že áno, je zodpovedný za svoje konanie. Podľa názoru navrhovateľa nie je možné neprijateľnú podmienku vnímať jednostranne, najmä z pohľadu akú majetkovú ujmu bude spotrebiteľ pociťovať, ale je potrebné brať do úvahy skutočnosť, že navrhovateľovi nebola do dnešného dňa zaplatená žiadna splátka dohodnutá v predmetnej úverovej zmluve.

Odporca odvolací návrh nepodal, k odvolaniu navrhovateľa písomné vyjadrenie nezaslal.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa v časti zamietnutia návrhu nie je dôvodné, pretože rozsudok je v tejto napadnutej časti vecne správny a odvolanie navrhovateľa v časti, v ktorej súd určil označenú zmluvnú podmienku za neplatnú je dôvodné a preto bolo potrebné ho v tejto časti zrušiť.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 7C/296/2014 je návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha od odporcu zaplata sumy 1.151,92 eur, vyčíslený ročný úrok z omeškania vo výške 109,83 eur, úrok z omeškania vo výške 8,15% ročne zo sumy 1.151,92 eur od 21.08.2014 do zaplata.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh navrhovateľa zamietnutý a to v časti úroku z omeškania vo výške 21,36 eur, v časti vyčísleného úroku vo výške 170,92 eur, v časti sumy 24,- eur za upomienku č. 2 a v zmluvnej pokute vo výške 17,- eur ako aj v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky zakotvanej v hlave 18, § 2 predmetnej zmluvy a v závislom výroku o náhrade trov konania.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec v časti zamietnutia návrhu ohľadne zaplata úroku z omeškania vo výške 21,36 eur, v časti vyčísleného úroku vo výške 170,92 eur, v časti sumy 24,- eur za upomienku č. 2 a v časti zmluvnej pokuty vo výške 17,- eur aj správne právne posúdil. V tejto časti odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Keďže sa odvolací súd stotožňuje nielen s výrokom, ale aj so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku v tejto zamietajúcej časti, na zdôraznenie jeho správnosti v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. len ho dopĺňa reagovaním na odvolanie navrhovateľa.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, že návrh navrhovateľa v tejto zamietajúcej časti nie je dôvodný. Odvolací súd nezistil, aby prvostupňový súd porušil zásady vyplývajúce z ust. § 132 v súvislosti s hodnotením dôkazov. Skutkové zistenia správne subsumoval pod aplikované právne predpisy a daný právny vzťah správne posúdil ako nárok navrhovateľa na zaplatenie žalovanej istiny titulom uzavretej zmluvy o úvere v zmysle Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Odvolací súd poukazuje na to, že nerozčlenenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky nemôže byť považované za splnenie povinností, ktorá vyplýva z vyššie citovaného ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinností veriteľa tak, aby sa dlžník dokázal zorientovať v ponuke a zároveň aby si veriteľ voči dlžníkovi nemohol uplatňovať aj nároky, na ktoré nemá právo. Odvolací súd preto zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že úverovú zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania dňa 13.11.2012 je potrebné z dôvodu absencie obsahových náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona považovať za zmluvu, na základe ktorej bol poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov. Keďže odporca na základe úverovej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania nezaplatil nič, prvostupňový súd vecne správne rozhodol, keď uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 928,- eur, ktorá predstavovala výšku poskytnutého úveru na zakúpenie tovaru a v prevyšujúcej časti z hore uvedených dôvodov návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Odvolací súd sa ďalej zhodol so záverom súdu prvého stupňa v preskúmanom rozhodnutí, že dojednanie o zmluvnej pokute obsiahnuté v úverových zmluvných podmienkach, hoci boli v texte na lícnej strane zmluvy prehlásené za jej neoddeliteľnú súčasť a odporca mal podpisom potvrdiť, že je s nimi oboznámený a že ustanovenia sú mu zrozumiteľné a určité a prejavil súhlas byť nimi viazaný, je absolútne neplatné. Argumentáciu súdu prvého stupňa v tomto smere odvolací súd považuje za potrebné doplniť o nasledovné:

Predmetná zmluvná pokuta, ktorú si okrem iného navrhovateľ uplatňoval danou žalobou, nebola dojednaná priamo v písomnom vyhotovení danej zmluvy, ktoré by bolo účastníkmi zmluvného vzťahu podpísané, ale je obsiahnuté iba v obchodných podmienkach, ktoré boli vyhlásené za jej súčasť. Odvolací súd sa so záverom súdu prvého stupňa, že takéto dojednanie zmluvnej pokuty je neplatné, plne stotožňuje. Poukazuje pritom na to, že ochranu spotrebiteľa možno podriaďiť pod ústavný princíp rovnosti, ktorú možno ponímať ako rovnosť formálnu, ktorú má zabezpečiť zákonodarca pri tvorbe právneho poriadku alebo rovnosť faktickú, ktorá môže byť zabezpečená priamo zákonodarcom pri použití tzv. pozitívnej diskriminácie pri existencii faktickej nerovnosti alebo hendikepu. Ale i tam, kde sa zákonodarca nevydal cestou vedomého zvýhodnenia slabšieho, aby dal prednosť rovnosti faktickej pred formálnou, ponecháva súdom, ktoré pozitívne právo aplikujú, priestor pre riešenie napätia medzi neúplnosťou písaného práva a povahou konkrétneho prípadu, cestou aplikácie ústavných princípov v materiálnom poňatí právneho štátu. Východiskom ochrany spotrebiteľa je potom postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza k záväzkovému vzťahu, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Ústavný princíp rovnosti sa premieta aj do súkromného práva a prejavuje sa v súkromno-právnych vzťahoch. Doktrína rovnosti v súkromno-právnych vzťahoch vyžaduje, že súkromné právo garantuje každému čo najširšiu mieru možnosti slobodného konania, avšak práve preto, že ju garantuje každému, musí ju zároveň u niektorých obmedziť, aby bola zaručená všetkým. Vo vzťahoch, v ktorých vystupujú strany, ktorých pozície sú značne nerovnovážne, sa nemožno uspokojiť s tým, že obom stranám budú poskytnuté rovnaké právne prostriedky, teda formálna rovnosť, lebo v skutočnosti nerovnosť počiatočných prostriedkov spôsobuje i nerovnosť vo výsledku samotnom. Riešenie tejto situácie je v tom, že slabšej zmluvnej strane (typicky spotrebiteľovi) nepriznanie viac práv a silnejšej zmluvnej strane (dodávateľovi) je uložených viac povinností. Účelom danej právnej úpravy je teda snaha o dosiahnutie skutočnej rovnováhy tým, že budú právne vyrovnané východiskové ekonomické, informačné a iné rozdiely, ktoré medzi stranami panujú. Aby bola dosiahnutá rovnosť, je nutné nerovnosť počiatočných pozícií korigovať rovnako nerovnou úpravou práv a povinností. Keďže v spotrebiteľskom práve je dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, lebo má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, tak okrem

obmedzenia vyplývajúceho z vyššie uvedeného princípu rovnosti prostriedkov, možno od dodávateľa očakávať i vyžadovať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude chovať vo všeobecnej polohe poctivo. Ak nepostupuje týmto spôsobom, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného aj tým, že text spotrebiteľskej zmluvy má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný, logický, usporiadaný. Zásada poctivosti dopadá ale i na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok. Platí pritom, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne, ale i obsahové obmedzenie. Všeobecné obchodné podmienky, ktoré majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme dodávateľ skryl dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa najskôr uniknú, ako sú napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute. Pokiaľ tak napriek tomu dodávateľ urobí, nekoná tak v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Z vyššie uvedených východísk potom vyplýva záver, že dojednanie o zmluvnej pokute v rámci spotrebiteľskej zmluvy zásadne nemôže byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale iba priamo s spotrebiteľskej zmluve samotnej, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (pozri Nález Ústavného súdu ČR I.ÚS 3512/11).

Vychádzajúc z vyššie uvedenej argumentácie potom odvolací súd zhodne s prvostupňovým uzatvára, že pokiaľ v rámci spotrebiteľskej zmluvy dojednanie o zmluvnej pokute nie je obsiahnuté priamo v podpísanej zmluve, ale iba v obchodných podmienkach, hoci vyhlásených za jej súčasť, zmluvnú pokutu nemožno považovať za platne dojednanú (§ 544 ods. 2 O.z., ktorý s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 2 v spojení s § 300 až 302 Obch.z. sa vzťahuje i na dojednaný zmluvný vzťah). Nedostatok zákonom predpísanej písomnej formy právneho úkonu potom v zmysle § 40 ods. 1 O.z. robí dohodu účastníkov absolútne neplatnou. Z neplatného zmluvného dojednania potom nemôže vzniknúť oprávnenie ani povinnosť. Prvostupňový súd preto správne žalobu v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty zamietol.

Správnym, ale už nebol postup súdu prvého stupňa, keď s poukazom na ustanovenie § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. následne vo výroku č. IV. napadnutého rozsudku určil, že zmluvná podmienka, ktorou má byť dojednaná predmetná zmluvná pokuta je neplatná, inak túto časť rozsudku navyše súd prvého stupňa vôbec neodôvodnil, čím účastníkom odňal možnosť konať pred súdom, ako na to odvolateľ správne poukázal. Vzhľadom na uvedené pochybenie je nutné zobrať na zreteľ to, že podmienkou pre vyslovenie zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú, resp. neprijateľnú v zmysle § 153 ods. 3, 4 O.s.p. je to, aby išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku, teda podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 O.z.). Keďže ale v danej veci s poukazom na vyššie uvedené išlo o dojednanie absolútne neplatné a to pre nedostatok zákonom predpísanej písomnej formy a nie nerovnovážne dohodnuté podmienky v neprospech spotrebiteľa, nezakladá to neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

Odvolací súd potom rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vyslovenia zmluvnej podmienky za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti s analogickým použitím ustanovenia § 220 ods. 1 písm. i) O.s.p. zrušil, bez potreby sa touto neprijateľnosťou vôbec zaoberať.

Keďže odvolacím súdom došlo fakticky len k čiastočnej zmene napadnutého rozsudku a to v časti zrušenia rozhodnutia súdu prvého stupňa ohľadne vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá časť nebola predmetom návrhu navrhovateľa, v danom prípade odvolací súd nevidel dôvod meniť rozhodnutie súdu prvého stupňa aj v závislom výroku o náhrade trov konania, kde súd rozhodol vecne správne a preto aj tento výrok o náhrade trov konania v zmysle § 219 ods. 1 odvolací súd ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si žiadne návrhom v zmysle ustanovenia § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil a taktiež mu podľa obsahu spisu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.